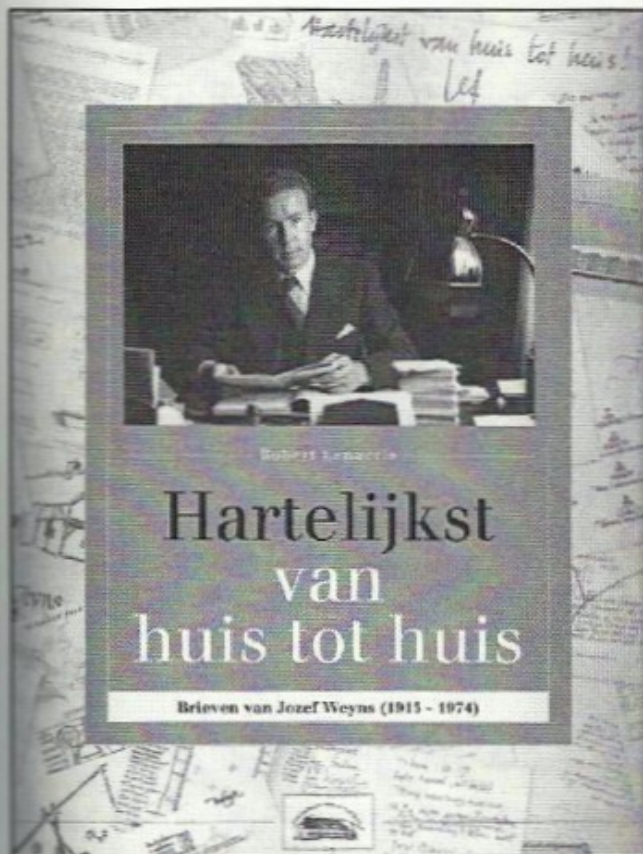

Boekbespreking: nieuw boek over Jozef Weyns

Jozef Weyns (1913-1974) geniet vooral bekendheid als heemkundige en als de eerste conservator van het openluchtmuseum Bokrijk. De vzw Dr. Jozef Weyns-Speelbergen Heem uit Putte houdt de nagedachtenis aan zijn leven en werk in ere en gaf in 2008 al een lijvige biografie uit over hem.¹ Naar aanleiding van Weyns' honderdste geboortedag liet de vzw nu een nieuw boek over hem verschijnen over de titel 'Hartelijkst van huis tot huis'. Uitgangspunt zijn de duizenden brieven en andere archiefstuk-

ken die Weyns heeft nagelaten en die worden bewaard in het Antwerpse Letterenhuis. Auteur is Weyns' schoonzoon en historicus Robert Lenaerts.

De vele duizenden brieven die Jozef Weyns schreef en ontving, geven het boek een bijzondere invalshoek. Dankzij deze briefwisseling krijgt de lezer een boeiende kijk op de persoon die Jozef Weyns was als heemkundige en als conservator van het Openluchtmuseum van Bokrijk, maar evenzeer als mens en als gezinshoofd. Robert Lenaerts stelde op deze manier het levensverhaal van Jozef Weyns opnieuw samen. Bijzonder is dat vooral Weyns zelf aan het woord komt.

¹ S. Van Clemen, S. Wauters e.a. *Achter de traditie: op zoek naar een levend verleden: leven en werk van Jozef Weyns*. Antwerpen, 2008.

Ook zijn uitgebreide vrienden- en kennissenkring komt regelmatig aan het woord. Naast de boeiende inhoud is ook de bijzondere vormgeving van het boek opvallend. Er is bijzondere aandacht voor het sierschrift en de decoratieve zin van Jozef Weyns. In het boek zijn ongeveer 25 brieven integraal opgenomen, waaronder een aantal in het originele handschrift van Weyns. Het boek bevat tevens onuitgegeven tekeningen van zijn hand.

Het boek volgt Weyns grotendeels chronologisch vanaf het oudste bewaarde geschreven spoor van hem uit 1928. Als student aan de Lierse Normaalschool ontwikkelde hij een erg mooi schrift, kalligrafie bleef trouwens altijd één van zijn hobby's. Pas vele hoofdstukken later komen de jaren als student kunstgeschiedenis in Gent aan bod. Hij promoveerde er uiteindelijk op een baanbrekend proefschrift over de negerplastiek in Neder-Kongo. Tijdens de mobilisatie van 1939-1940 ontpopte hij zich echter tot een gedreven heemkundige en werd hij onder andere de oprichter van het Verbond voor Heemkunde. Het zou de rest van zijn leven bepalen. Verschillende hoofdstukken zijn ook gewijd aan zijn werk als conservator van Bokrijk, dat onder zijn leiding werd opgericht en uitgebouwd en een groot succes werd. Veel aandacht gaat er ook naar Weyns als pater familias, hij had immers zes kinderen. En zijn vele geschriften worden besproken. Zijn bibliografie telt dan ook vele honderden nummers. Het postuum voltooide vierdelige *Volkshuisraad in Vlaanderen* uit 1974 is zonder twijfel het bekendste.

Weyns was een man met vele talenten en vrienden, maar zeker ook met tegenstanders. Zo werd hij na de oorlog kortstondig vervolgd wegens zijn 'onvaderlandse' houding en koketteerde hij in de jaren '70 openlijk met het Zuid-Afrikaanse apartheidsregime. Maar als heemkundige en conservator speelde hij in Vlaanderen zonder twijfel een eersterangs rol. De uitgave van dit goed geschreven en mooi geïllustreerde boek brengt dit zeer degelijk tot uiting en mag niet ontbreken in de bibliotheek van heemkundigen of van heemkundige kringen.

Robert Lenaerts. *Hartelijkst van huis tot huis. Brieven van Jozef Weyns (1913-1974)*. Putte, 2013, 158 p. Om het te bestellen, zie: www.ter-speelbergen.be.